

Účel stanoviska: Zaslание podkladov o záujmoch ochrany prírody a krajiny v dotknutých LC pre účely spracovania správy o doterajšom hospodárení a určení zásad na vyhotovenie PSL v zmysle § 41 odsek 6 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podklady: žiadosť, rezervačné knihy MCHÚ, podklady Správy CHKO Ponitrie a CHKO Dunajské Luhy v Nitre; Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14.7.2004; Opatrenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 7. decembra 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu; Vyhláška MŽP SR č. 20/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Poiplie.

Prehľad chránených území a požiadavky OP v pôsobnosti Správy CHKO Ponitrie a CHKO Dunajské Luhy v Nitre

Maloplošné chránené územia (MCHÚ), chránené stromy (CHS), územia európskeho významu (ÚEV) a chránené vtáčie územie na LPF, požiadavky ochrany prírody v rámci LC:

Územie lesného celku sa nachádza v I. stupni ochrany v zmysle ustanovení zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Výnimku predstavuje existujúce maloplošné chránené územie a územia európskeho významu (územia sústavy Natura2000). Na území lesného celku sa nachádzajú chránené stromy.

Existujúce chránené územia a stromy:

Národná prírodná rezervácia Patianska cerina

Základné údaje:

Evidenčné číslo: 127

Výmera chráneného územia: 265 000 m²

Výmera ochranného pásma: -

Rok vyhlásenia: 1927

Rok poslednej novelizácie: 1983

Zriaďovací orgán pri vyhlásení CHÚ: ŠPÚ v Prahe, Povereníctvo ŠVU, Ministerstvo kultúry SSR

Názov právneho predpisu vyhlasujúceho CHÚ: Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 1553/1983-32 z 31.3.1983 - účinnosť od 1.5.1983

Predmet ochrany: Ochrana najzachovalejších ukážok cerových porastov pahorkatín južného Slovenska na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.;

Príslušnosť do súvislej európskej sústavy chránených území: áno (ÚEV Patianska cerina (SKUEV0882))

Na území platí 5. stupeň ochrany. NPR má vymedzené ochranné pásmo v šírke 100m smerom von od jej hranice a platí v ňom 3. stupeň ochrany (§17 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov). NPR tvoria JPRL uvedené v tabuľke v kategórii lesov osobitného určenia (žiadosť o

opätovné vyhlásenie lesov osobitného určenia bola podľa dostupných informácií zaslaná na OÚ Nitra správcom lesných pozemkov – Lesy SR, š.p., Banská Bystrica).

Návrh usmernenia lesohospodárskej činnosti – bez zásahu.

NPR Patianska cerina – zoznam JPRL podľa platného PSL

LC	JPRL	KL
Čifáre	550a	Ue
Čifáre	550b	Ue
Čifáre	551	Ue
Čifáre	552	Ue

V rámci LC sa nachádzajú vyhlásené chránené stromy. Podrobnosti o podmienkach ochrany chránených stromov stanovuje § 49 zákona č. 543/2002 Z. z.

CHS Kalnianske topole evidované pod číslom štátneho zoznamu S101 (VZV KÚ Nitra, 2/1996, 20.11.1996). Na lesný pozemok (plocha „CH6“) zasahuje ochranné pásmo (OP) chránených stromov určené podľa § 49 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov - územie okolo chráneného stromu v plošnom priemete jeho koruny, ktorý je zväčšený o jeden a pol metra, najmenej však v okruhu 10m od kmeňa stromu. V ochrannom pásme platia zakázané činnosti podľa § 49 ods. 7 zákona.

V lesnom celku sa ďalej nachádzajú **územia európskeho významu**. Územia sú vyhlásené z dôvodu ochrany biotopov a druhov európskeho významu. Sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území (tzv. Natura 2000). Opatrením Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 7. decembra 2017 č. 1/2017, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu boli do sústavy NATURA2000 doplnené územia (územia sú aj súčasťou Vykonávacieho rozhodnutia komisie (EÚ) 2019/16 zo 14. decembra 2018, ktorým sa prijíma desiatu aktualizácia zoznamu lokalít s európskym významom v panónskom biogeografickom regióne (oznámené pod číslom C(2018) 8523));

SKUEV0867 Mochovská cerina

Mochovská cerina

Identifikačný kód: SKUEV0867

Katastrálne územie: **Okres Levice:** Mochovce, **Okres Nitra:** Čifáre, Tajná, **Okres Zlaté Moravce:** Nevidzany

Výmera lokality: 858,40 ha

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (*91E0), Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek (91F0), Teplomilné submediteránne dubové lesy (*91H0), Eurosibirske dubové lesy na spraši a piesku (*91I0), Dubovo-cerové lesy (91M0) a druhu európskeho významu roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

V dotknutom území platí 2. stupeň územnej ochrany.

Patianska cerina

Identifikačný kód: SKUEV0882

Katastrálne územie: **Okres Levice:** Dolný Ďur, Tehla, **Okres Nitra:** Čifáre

Výmera lokality: 808,47 ha

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu Dubovo-hrabové lesy panónske (*91G0), Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (*91I0), Dubovo-cerové lesy (91M0) a druhov európskeho významu fuzáč veľký (*Cerambyx cerdo*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

V dotknutom území platí 2., 3. a 5. stupeň územnej ochrany (zahrnuté územie NPR Patianska cerina a jej 100 m ochranné pásmo).

Upozorňujeme na ustanovenia §6 (Ochrana prírodných biotopov a mokradí) a § 28 (Európska sústava chránených území Natura 2000), najmä ods. 4, 5, 6 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V zmysle § 28 ods. 7 je súčasťou záväzného stanoviska k návrhu PSL podľa § 9 ods. 1 písm. m), ktorý sa týka území európskej sústavy chránených území odborné stanovisko (primerané hodnotenie vplyvu plánu alebo projektu na ciele ochrany území).

V lesných porastoch uvedených území je potrebné v čo najväčšej miere využívať prirodzenú obnovu a v obnovnom zastúpení uplatňovať príslušné pôvodné druhy drevín. Uplatnenie stanovištne nepôvodných alebo introdukovaných drevín by nemalo prekračovať stanovené rámce tak, aby nedochádzalo k zhoršeniu priaznivého stavu biotopov a ich prirodzeného charakteru (rámce zastúpenia drevín sú súčasťou schváleného metodického pokynu „Mapovanie lesných biotopov“ (ŠOP SR, 2013).

Pri hospodárení a plánovaní hospodárskych opatrení v biotopoch európskeho významu v rámci území Natura 2000 odporúčame dodržať nasledovné princípy hospodárenia:

Princípy prírode blízkeho obhospodarovania (spracované podľa Apfel, E. (ed). Príručka pre prírode blízke obhospodarovanie lesa v územiach Natura 2000 a možnosti jeho finančnej podpory. Banská Bystrica, Štátna ochrana prírody SR, 2016, 99 strán)

Cieľom obhospodarovania biotopov európskeho významu je udržanie alebo zlepšenie ich stavu.

Základné princípy obhospodarovania zahŕňajú:

Realizáciu a plánovanie obnovných postupov tak, aby sa dosiahla maximálna prirodzená obnova pôvodných druhov drevín (hlavných, primiešaných aj vtrúsených).

Vylúčenie umelej obnovy a rozširovania nepôvodných alebo stanovištne nepôvodných druhov drevín. Výchovné zásahy orientovať na odstraňovanie nepôvodných alebo stanovištne nepôvodných druhov (prioritne odstraňovať invázne druhy).

Výchovnými aj obnovnými zásahmi docieľovať členitú priestorovú štruktúru lesných porastov. Pri vytváraní odkrytých holín ponechávať na holine minimálne 5 stromov z hlavnej etáže (jednotlivo alebo v skupinách)

V hospodárskych lesoch využívať maloplošné formy podrastového hospodárskeho spôsobu, najmä skupinové a skupinovité clonné ruby. Clonné ruby v pravidelných pásoch by sa mali používať iba v prípadoch, ak by bol iný technologický postup neprimerane náročný. V ochranných lesoch a lesoch osobitného určenia preferovať účelový hospodársky spôsob.

Ponechávať pri hospodárení v lesoch maximálny možný objem odumretého dreva všetkých druhov pôvodných drevín. Z porastov neodstraňovať pne a konáre.

Zachovať charakter špecifických plôch významných z hľadiska biodiverzity (napr. prameniská, skaly, skalné moria, skalné výstupy, lúčky apod.)

Pri obhospodarovaní porastov zohľadňovať výskyt vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Zachovávať v porastoch dutinové a hniezdne stromy, brať ohľad na obdobia a miesta citlivé z hľadiska prežitia hlavne ohrozených druhov (napr. hniezdiská).

Vylúčiť plošnú aplikáciu chemických látok určených na ničenie nežiaducich druhov fauny a flóry.

Zabrániť znečisťovaniu prírodného prostredia používaním mechanizmov len v dobrom technickom stave, podporovať používanie rastlinných biologicky odbúrateľných olejov na mazanie reťazí motorových píl, odstraňovať z lesov odpad, vznikajúci pri jeho obhospodarovaní.

Ťažba, približovanie a doprava dreva by sa mala realizovať tak, aby sa minimalizovalo poškodenie prirodzeného zmladenia, zostávajúcich stromov, pôdneho a vegetačného krytu.

Optimalizovať lesnú dopravnú sieť s ohľadom na vytvorenie vhodných technologických podmienok pre prírodu blízke obhospodarovanie lesov a ciele ochrany prírody v konkrétnom území. Udržiavať existujúcu lesnú dopravnú sieť v primeranom stave (predovšetkým minimalizovať riziko erózie).

Hranice uvedených území sú súčasťou elektronickej prílohy zaslanej vyhotoviteľovi PSL.

Všeobecné požiadavky ochrany prírody pre obnovovaný LC:

v rubných porastoch s prirodzenou drevinovou skladbou v maximálnej miere využívať podrastový hospodársky spôsob, okrem prípadov, kde možnosť prirodzenej obnovy zanikla (rekonštrukcia lesa), prípadne sa jedná o špecifické lesné porasty (napr. agátové alebo borovicové porasty)

v porastoch podporovať zastúpenie stanovištne vhodných cenných drevín (napr. lipa malolistá, lipa veľkolistá, javor poľný, javor mliečny, brest hrabolitý, brest väzový, jarabina brekyňová, jarabina mukyňová, jaseň štíhly, čerešňa vtáčia a hruška obyčajná)

pri výchovnej a obnovnej ťažbe čo najviac eliminovať expanzívne šírenie agáta bieleho, prípadne ďalších invázných druhov po realizácii výchovnej alebo obnovnej ťažby je vhodné ponechať existujúce suché, zlomené, netvárne alebo prestarnuté stromy na vhodných miestach (hrebene, okraj lesného porastu, mokriny, brehové porasty apod.) v počte aspoň 2-5 ks/ha na dožitie v prvom stupni ochrany a aj vo vyšších stupňoch ochrany sa okrem uvedených podmienok ochrany uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny podľa druhej časti zákona (§§ 3 – 10 zákona č. 543/2002 Z. z.) .

Skutočnosť, že JPRL patrí do chráneného územia požadujeme uviesť aj v opisnej časti PSL spolu so stupňom územnej ochrany. Pre vyhlásené maloplošné chránené územie požadujeme v čo najväčšej miere zachovať priebeh hranice lesných porastov a ich výmeru.

4.4. Chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd (chránené vodohospodárske oblasti) a ochranné pásma vodárenských zdrojov (zákon NR SR č.364/2004 Z.z. – vodný zákon v znení neskorších predpisov)

V zmysle § 28, ods.2 písm „e“ Vodného zákona je potrebné vyjadrenie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie PSL v ochranných pásmach vodárenských zdrojov.

Pri činnostiach v ochranných pásmach vodárenských zdrojov treba postupovať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu ustanovení vodného zákona 364/2004 Z.z.

Na území LC sa nenachádzajú chránené oblasti prirodzenej akumulácie vôd ustanovené Zákomom NR SR č. 305/2018 Z. z. o chránených oblastiach prirodzenej akumulácie vôd a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

4.5. Iné špecifiká a obmedzenia ktoré ovplyvňujú vyhotovenie PSL a obhospodarovanie lesov

Požiadavky na zapracovanie do Správy o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie PSL pre objekty Pro Silva:

- Pri opise porastov ku všetkým JPRL zaradeným do objektu Pro Silva (podľa pripojených tabuľkových príloh) uviesť pod písmenom F-osobitný účel kód 29, ktorý sa v slovnom popise premietne do opisu „porast Pro Silva“, čo jednoznačne a prehľadne umožní sledovať túto skupinu porastov.
- Pre spôsob obhospodarovania uviesť v zhode s návrhom obhospodarovateľa z tabuľkového prehľadu „t“ – pre obhospodarovanie s cieľom vytvárania trvalo viac etážového porastu,
- Pre JPRL navrhnuté na spôsob obhospodarovania „t“ sú spracované modely hospodárenia s predĺženou obnovnou dobou 60 rokov. Modely hospodárenia s predĺženou obnovnou dobou sú spracované aj pre JPRL v génových základniach, vyhlásených za lesy osobitného určenia (pokiaľ sa na LC nachádzajú).
- V JPRL zaradených do objektov Pro Silva plánovať intenzitu a spôsob vykonania výchovných a obnovných ťažbových zásahov pre „t“ porasty - v súlade s Metodickým pokynom pre trvalo viac etážové porasty vypracovaným NLC Zvolen a s Usmernením č.1/2014 NLC-ÚHUL Zvolen pre vyhotovovateľov PSL, vydaným na jeho základe, pri popise plánovaných ťažbových zásahov prednostne uvádzať v zmysle Kódovacieho kľúča k vyhotoveniu PSL kód Z1 - mal.clon.rub jednotl. a hlúčik.výberom a Z2 - mal.skupinový clon.rub, pre porasty v génových základniach vyhlásených za lesy osobitného určenia - v predrubných porastoch obdobne ako pri porastoch zaradených do kategórie „t“, v rubných porastoch uplatnením buď účelového alebo podrastového hospodárskeho spôsobu podľa návrhu obhospodarovateľa (zohľadnia sa terénne podmienky, sprístupnenosť a rozpracovanosť porastov), pre porasty bez špecifikácie spôsobu obhospodarovania uplatnením podrastového hospodárskeho spôsobu podľa návrhu obhospodarovateľa (zohľadnia sa terénne podmienky, sprístupnenosť a rozpracovanosť porastov).
- V JPRL zaradených do objektov Pro Silva pri plánovaní výšky ťažby v predrubných porastoch (v JPRL navrhnutých na spôsob obhospodarovania „t“ aj v rubných porastoch) zohľadniť potrebu vytvoriť resp. doplniť rozčlenenie porastov hustou sieťou približovacích liniek so šírkou pracovných polí 35-50 m (pri harvesterových technológiách cca 20 m). V slovnom pokyne uviesť buď *rozčleniť* alebo *dokončiť rozčleňovanie*. Na potrebu rozčlenenia upozorňujeme predovšetkým z dôvodu nutnosti uplatnenia takých technologických postupov, ktoré zabezpečia minimalizáciu poškodzovania tak materského ako aj následného porastu pri dlhodobej a opakovanej ťažbe v poraste.

Prehľad JPRL zaradených do objektov Pro Silva na LC Čifáre

Objekt Pro Silva „Čifáre“ (je vytvorený z porastov, navrhnutých na obhospodarovanie ako trvalo viacetážové porasty v rámci LC)

LC Čifáre

Objekt Pro Silva „Zvoleňák“

JPRL	Spôsob obhosp.	JPRL	Spôsob obhosp.	JPRL	Spôsob obhosp.
409 0		423 0		446 2	
410 0		424A0		446 3	
411 0		424B0		447 1	
412A0		424C0		447 2	
412B0		425A0		447 3	
415 0		425B0		448 0	
416A0		426 0		449A0	
416B0		427A0		449B0	
416C0		427B0		450 0	
417A0		427C0		451 0	
417B0		441 0		452A1	
418 0		442 1		452A2	
419 0		442 2		452B0	
420 0		444 1		452C0	
421A0		444 2		453 0	
421B0		445 1		454 1	
422A0		445 2		454 2	
422B0		446 1		455 1	
				455 2	

Objekt Pro Silva „Pata“

JPRL	Spôsob obhosp.	JPRL	Spôsob obhosp.	JPRL	Spôsob obhosp.
58A1		62B0		557A0	
58A2		62C0		557B0	
58B0		62D0		558A0	
59A1		63A1		558B0	
59A2		63A2		560 0	
59B0		63B0		561 1	
59C0		63C0		561 2	
62A1		556A0		562 1	
62A2		556B0		562 2	

5. KATEGORIZÁCIA LESOV NA LC

Vo vzťahu k subkategóriám ochranných lesov sa uvedú výmery z návrhu komplexného zisťovania stavu lesa (ďalej len „KZSL“) a vo vzťahu k príslušným subkategóriám lesov osobitného určenia sa uvedú výmery z rozhodnutí príslušného Okresného úradu v sídle kraja odboru opravných prostriedkov o vyhlásení lesov osobitného určenia podľa § 16 a § 41 ods. 7 zákona.

5.1. Prehľad súčasnej a navrhovanej kategorizácie lesov na LC

Tab. č. 7

Kategória lesov	Subkategória	Platný PSL ha	Návrh KZSL ha	Rozdiel výmer ha	Rozhodnutie OÚ
H	-	3987,16	3998,02	10,86	
O	a	54,58	43,14	-11,44	
	d	316,40	313,10	-3,30	
Spolu kategória O	-	370,98	356,24	-14,74	
U	c	2,70	1,81	-0,89	OU-NR_OOP4-2020/004949-4
	d	260,65	265,42	4,77	OU-NR_OOP4-2020/008450-2
					OU-NR_OOP4-2020/010121-2
					OU-NR_OOP4-2020/009024-002
					OU-NR_OOP4-2020/009024-002
e	29,03	29,03	0,00	OU-NR_OOP4-2020/009024-002	
g	7,03	7,03	0,00	OU-NR_OOP4-2020/009024-002	
Spolu kategória U	-	299,41	303,29	3,88	
Spolu LC :	-	4 657,55	4 657,55	0,00	

Poznámka: Výmera uvedená v tejto tabuľke i ďalších prílohách KZSL je výmerou porastovej plochy, nie lesných pozemkov ako je uvedené v rozhodnutí o vyhlásení LC Čifáre. Rozdiel tvoria funkčné plochy, lúčky, zamokrené plochy, produktovody, sklady a cesty.

5.2. Zoznam dielcov navrhovaných na vyhlásenie za lesy ochranné (ďalej len "OL")

Tab. č. 8

Kategória lesov	Subkategória	JPRL
O	a	208, 212 B, 213, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 225, 226, 307
	d	122, 128, 132, 147, 148 A, B, 155, 158, 159, 161, 165, 176, 197, 200, 240, 241, 252, 258 A, B, 259, 266, 274, 279, 282, 290, 296, 297, 299, 306 A, B, 309, 313 A, B, C, 340, 359, 362, 457, 484 A, B, C, D, E, 538 A, B, C, 609, 610, 613, 617, 619

5.3. Zoznam dielcov vyhlásených za lesy osobitného určenia (ďalej len "LOU")

Tab. č. 9

Kategória lesov	Subkategória	JPRL
U	c	606
	d	74 A, B, 75, 76 A, B, C, 77 A, B, C, 78, 79, 80 A, B, C, 81, 82 A, B, C, D, 83, 84 A, B, C, D, 85, 86, 87, 88, 91 A, B, 92 A, B, 93 A, B, C, D, E, 94 A, B, C, D, 95 A, B, C, 96, 580 A, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590 A, B, 591, 592, 593, 594, 595, 596 A, B, 614 A, B, 615 A, B, C, 616, 618, 620 A, B
	e	550 A, B, 551, 552
	g	4, 494

6. KOMPLEXNÉ ZISŤOVANIE STAVU A VÝVOJA LESOV A RÁMCOVÉ PLÁNOVANIE

Komplexné zisťovanie stavu lesa je zisťovanie údajov o prírodných, spoločenských, technických a ekonomických podmienkach hospodárenia a vývoja lesa; tieto údaje sú podkladom pre rámcové plánovanie, podrobné zisťovanie stavu lesa a podrobné plánovanie (§ 31 vyhlášky 453/2006).

Bez ohľadu na vlastníctvo a užívanie ho na celej ploche lesných pozemkov pred obnovou PSL, ako ministerstvom poverená organizácia (§ 38 ods. 2), písm. b zákona 326/2005 o lesoch), v roku 2019 uskutočnilo NLC Zvolen, Ústav pre hospodársku úpravu lesov, odbor komplexného zisťovania stavu lesa.

Vyhotoví sa ako samostatný „**elaborát**“ za lesný celok so stručným komentárom.

V rámci KZSL na predmetnom území bola preverená kategorizácia, a boli upravené nezrovnalosti vo fytoecologických a pedologických pomeroch, ktoré vyplynuli zo zmien hraníc lesných porastov i z upresnenia vo vrstvách GIS.

Zaradenie JPRL do lesného celku bolo vykonané na základe rozhodnutia o určení LC č. OU-NR-OOP4-2019/025860-2 zo dňa 3.06.2019.

Elaborát prieskumov na LC

Vypracoval NLC – ÚHÚL - tvorí samostatnú prílohu tejto správy.

6.1. Elaborát prieskumov na LC

Vypracoval NLC – ÚHÚL - tvorí samostatnú prílohu tejto správy.

6.2. Modely hospodárenia

Vypracoval NLC – ÚHÚL Zvolen – tvoria samostatnú kapitolu. Podľa § 41 ods. 9 zákona, sú súčasťou protokolu o prerokovaní Správy.

Pri zaradovaní porastov do návrhu na obhospodarovanie ako trvalo viac etážové porasty (TVEP) so spôsobom obhospodarovania „t“, bude dodržaný postup a kritéria pre výber JPRL v zmysle usmernenia č. 1/2014 NLC-ÚHÚL Zvolen - „Pracovný postup na vytváranie a návrh hospodárskych opatrení TVEP v PSL“ v aktualizovanom znení v zmysle časti C) usmernenia č. 1/2015 NLC-ÚHÚL Zvolen. Ostatným JPRL nachádzajúcim sa v objektoch Pro Silva nespĺňajúcim kritéria na zaradenie do TVEP bude priradený bežný model hospodárenia (bez spôsobu obhospodarovania „t“). Skutočnosť, že sú súčasťou objektu Pro Silva bude vyznačená v súlade s platnými pracovnými postupmi hospodárskej úpravy lesov v opisnej časti PSL v skupine kódov „F“.

Vyhotovovateľ PSL môže v odôvodnených jednotlivých prípadoch pri vyhotovovaní PSL znížiť rubnú dobu (v porastoch presvetlených s vitálnym a dostatočným prirodzeným zmladením), plánovať obnovnú ťažbu v častiach predrubných porastov, kde tieto časti dosiahli rubnú zrelosť a nie je racionálne ich zaradovať ako samostatné JPRL, upraviť obnovné drevinové zloženie v porastoch s prirodzeným zmladením ako aj v porastoch, kde s ohľadom na vývoj, stav a výmeru porastu nie je racionálne a ekonomické dodržať obnovné drevinové zloženie uvedené v modeloch hospodárenia, neplánovať po dohode s obhospodarovateľom lesa obnovnú ťažbu v rubných porastoch.

6.3. Zoznam dielcov zaradených do pásiem ohrozenia imisiami

V zmysle pracovných postupov HÚL nebolo potrebné na území LC pristúpiť k vyhláseniu pásiem ohrozenia lesa imisiami.

6.4. Zoznam dielcov zaradených do pásiem biotického ohrozenia

Na LC neboli vyhlásené zóny biotického ohrozenia.

7. ZÁSADY VYKONÁVANIA PRÁČ HOSPODÁRSKEJ ÚPRAVY LESA

7.1. Priestorové rozdelenie lesa

Priestorové rozdelenie lesa v doteraz platnom PSL je vykonané na dielce. V rámci dielcov sú podľa potreby vytvorené čiastkové plochy a porastové skupiny.

Rozdelenie lesa bude v zásade ponechané. Vytvorenie nových porastov, zmena ich označenia, prípadne zmena hraníc budú uskutočnené len v prípade zmeny kategórie lesa, postupu obnovy v poraste, zmenou v údajoch katastra nehnuteľností, tiež pri zohľadnení iných dôvodných potrieb a požiadaviek. Čiastkové plochy v dielci budú označované priebežne tak, aby v označení nechýbali štandardne používané písmená abecedy. Označenie porastových skupín v poraste bude zodpovedať postupnosti ich veku smerom od najstaršej porastovej skupiny k vekovo najmladšej porastovej skupine. V porastoch bez predpisu obnovnej ťažby, z dôvodu poškodenia porastov kalamitou, resp. živelnými pohromami, kde je predpoklad ďalšieho posunu porastovej steny, sa môžu vytvárať porastové skupiny. Do 0,30 ha sa takéto časti porastov môžu zariadiť a mapovať ako odlišné časti porastu.

Zmenu hranice dielca (okrem hraníc obhospodarovania, prípadne vlastníctva) vyznačuje vyhotovovateľ PSL. Údržbu zabezpečuje obhospodarovateľ lesa, pri nejednoznačnej hranici v spolupráci s vyhotovovateľom PSL. Za údržbu hranice sa považuje aj to, keď došlo k zmene kategórie lesa v pôvodných hraniciach dielca, t. j. mení sa iba farba označenia hranice (informáciu podá vyhotovovateľ PSL).

V porastoch s dvomi a viacerými obhospodovateľmi lesa, obhospodovatelia lesa zreteľne vyznačia a trvalo stabilizujú hranice obhospodarovania lesa do 31.8.2020. V tomto prípade vyhotovovateľ môže vytvoriť čiastkové plochy, ak to bude možné z hľadiska racionálneho výkonu prác hospodárskej úpravy lesov a racionálneho obhospodarovania lesa (§ 39 ods. 6 zákona o lesoch). Návrhy na vytvorenie nových porastov na základe obhospodarovania je potrebné dodať vyhotovovateľovi PSL do 31.8.2020. Návrhy predložené neskôr bude vyhotovovateľ PSL riešiť podľa aktuálneho stavu prác.

NLC Zvolen poskytlo k vyhotoveniu návrhu PSL údaje katastra nehnuteľností dňa 23.1.2020. Nezrovnalosti v podkladoch KN (napr. nesúlad grafických a písomných údajov) bude riešiť vyhotovovateľ PSL prostredníctvom NLC Zvolen. Vyhotovovateľ upozorňuje, že NLC Zvolen mu neposkytuje kompletné údaje katastra nehnuteľností, napr. nemá k dispozícii register „E“ KN, tiež osobné údaje vlastníkov. Preto sú jeho možnosti riešenia určitých situácií pri vyhotovovaní PSL obmedzené.

Vyhotovovateľ PSL zapracuje do návrhu PSL, v súlade s ustanovením § 35 ods. 6 písm. a) vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z.z. o hospodárskej úprave lesov a o ochrane lesa (ďalej len „vyhlášky“), zmeny údajov katastra nehnuteľností (KN) so stavom k 1.1.2021.

Prípady pozemkov evidovaných v registri „C“ katastra nehnuteľností ako lesný pozemok, ktoré sú v skutočnosti využívané na iné účely, budú pri vyhotovení PSL riešené v súlade s Pracovnými postupmi hospodárskej úpravy lesov č. A/2008/1611 odsúhlasenými Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pod č. 455/2009-710 dňa 9.1.2009 (ďalej len „Pracovné postupy HÚL“).

7.2. Meračské a mapovacie práce

Národné lesnícke centrum ako poverený správca TŠMD LH vydáva nasledovné stanovisko ku kapitole 7.2. Meračské a mapovacie práce k Správe o doterajšom hospodárení a určení zásad na vyhotovenie programov starostlivosti o lesy (PSL) s platnosťou k 1. 1. 2021:

- Digitálne mapové dielo sa vyhotovuje v zmysle platného Štandardu digitálneho mapového diela s obsahom lesného hospodárstva odsúhlaseného MP SR, sekciou lesníckou, dňa 17.1.2008 pod č. 652/2008-710 a v súlade s neskôr vydanými usmerneniami.
- Mapovanie je vykonávané v zmysle platných Pracovných postupov HÚL č. A/2008/1611, schválených MP SR pod č. 455/2009-710 zo dňa 9.1.2009 (ďalej len „Pracovné postupy HÚL“). Vykonáva sa digitálnou fotogrametrickou metódou. Predmetom fotogrametrického vyhodnotenia sú všetky zmeny v lesníckom detaile, ktoré nastali za posledné

decénium a sú viditeľné na leteckej meračskej snímke (LMS). Ide hlavne o porastové skupiny, nové cesty, holiny vzniknuté pôsobením biotických a abiotických činiteľov a pod. Zároveň sa vykonáva verifikácia a následná oprava, t.j. revízia už existujúcich topografických prvkov (hrebene, cesty, potoky a pod.), na základe ich presnejšej interpretácie na aktuálnych LMS a digitálnom modeli reliéfu. Zmeny, ktoré nastali po snímkovaní alebo na snímkach neviditeľný lesnícky detail, je nutné terestricky zamerať. Chýbajúci lesnícky detail je potrebné vyhotovovateľom vyklasifikovať a zaslať ho na dodatočné vyhodnotenie na odbor DPZ.

- Na mapovanie hraníc jednotiek priestorového rozdelenia lesa nemožno použiť údaje z identifikačných vrstiev vektorových máp (ani ich grafické analógové ekvivalenty), ktoré sú súčasťou prevzatých registrov vlastníckych práv, zjednodušených registrov pôvodného stavu a registrov obnovnej evidencie pozemkov v prípade, ak mapa určeného operátu je vytvorená na matematickom základe (parcely registra E KN).
- Pri mapovaní sa použijú farebné digitálne letecké meračské snímky a digitálny model reliéfu, ktoré sú v súčasnosti v digitálnej podobe k dispozícii na odbore DPZ.
- Ortofotomozaiky je možné použiť výhradne len na kontrolu a identifikáciu nezrovnalostí jednotlivých mapových podkladov a ich použitie pre účely vyhodnotenia zmien v lesníckom detaile je zakázané.
- Zisťovanie a vyrovnávanie výmer sa vykonáva podľa kapitoly 3.3. Pracovných postupov HÚL.
- Vyhotovovateľ PSL vypracuje o mapovanom území Technickú správu podľa čl. 12 štandardu.

Biele plochy (pozemky porastené lesnými drevinami mimo lesných pozemkov) nebudú predmetom zisťovania a evidencie v PSL. Predmetom vyhotovenia PSL budú len tie pozemky, ktoré budú v v registri „C“ katastra nehnuteľností evidované ako lesné pozemky so stavom k 1.1.2021.

7.3. Zisťovanie zásob dreva v lesných porastoch

Zisťovanie porastových zásob sa pri vyhotovení PSL vykoná podľa § 33 vyhlášky o HÚL.

Vyhotovovateľ môže použiť odlišný spôsob zisťovania zásob :

- V rovnovekých porastoch, s rovnomerným zakmenením, v ktorých bola v minulom desaťročí zistená zásoba priemerovaním naplno a tieto neboli obnovované, alebo boli obnovované v pravidelných tvároch, je možné použiť metódu aktualizácie zásob.
- Podľa § 33 ods. 4 vyhlášky o HÚL, ak sa nedosiahne presnosť a spoľahlivosť zisťovania zásob v lesnom poraste podľa § 33 ods. 3 tejto vyhlášky, možno v nepriechodných porastoch (hustý podrast krovín a drevín, voda a pod.) použiť iný spôsob zisťovania zásob rubných porastov (rastové tabuľky nediferencované na zásobové úrovne, metóda ťažbových výsledkov z lesnej hospodárskej evidencie) v súlade s „Pracovnými postupmi hospodárskej úpravy lesov“.
- Pri hrúbkovo homogénnych zvyškoch porastov je možné použiť vzorníkovú metódu stredného kmeňa.
- Najmä v porastoch, kde bude plánovaná obnovná ťažba v prvom roku platnosti PSL môže byť na zisťovanie zásob použitá metóda kombinácie priemerkovania na obnovných prvkov a výberového merania na ostatnej ploche.
- Ak bude plánovaná obnovná ťažba v objeme do 20 % zásoby v porastoch pred dosiahnutím veku začatia obnovy, alebo v trvalo viacetážových porastoch, môže v týchto prípadoch vyhotovovateľ PSL zisťovať zásobu pomocou rastových tabuliek nediferencovaných na zásobové úrovne.
- Vo všetkých porastoch s tretím, prípadne štvrtým stupňom ohrozenia môže vyhotovovateľ PSL zisťovať zásobu pomocou rastových tabuliek nediferencovaných na zásobové úrovne.
- V rubných porastoch s porastotvorným zastúpením drevín jelša lepkavá, breza bradavičnatá, javor poľný v kategórii hospodárskych lesov tvaru vysokého, v ktorých sa nebude plánovať dokončenie obnovy, je možné zisťovať zásobu rubných porastov pomocou rastových tabuliek nediferencovaných na zásobové úrovne.

Vyhotoviteľ PSL uvedie vo všeobecnej časti PSL zoznam dielcov s odlišným spôsobom zisťovania zásob.

7.4. Časová úprava

Vykoná sa v zmysle §39 ods.10 zákona o lesoch, §28 ods. 1- 9 vyhlášky MP SR č.453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa.

7.5. Ťažbová úprava

Vykoná sa podľa zásad vyplývajúcich zo všeobecne platného záväzného právneho predpisu (hlavne §§ 28 a 29 vyhlášky MP SR č.453/2006 Z. z. o hospodárskej úprave lesov a ochrane lesa).

8. SÚČASTI PSL

Súčasti PSL pre LC budú vyhotovené v rozsahu určenom čiastkovou zmluvou o dielo. Súčasti PSL a ich obsah bude predmetom prerokovania Správy o doterajšom hospodárení.

Nadštandardné požiadavky môže obhospodarovateľ lesa uplatniť u vyhotovovateľa PSL, pričom náklady na ich financovanie znáša žiadateľ.

Provizórne mapy a porovnávací výkaz starého a nového označenia JPRL v elektronickej forme (tlačový výstup vo formáte PDF) budú dotknutým obhospodarovateľom lesa odovzdané v termíne do 15.2.2021.

Vyhotovovateľ PSL do 30 dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o schválení PSL protokolárne odovzdá súčasti PSL špecifikované v čiastkovej zmluve o dielo príslušnému OŠSLH.

9. ZÁSADY SPOLUPRÁCE S OBHOSPODAROVATEĽMI LESA, ODBORNÝMI LESNÝMI HOSPODÁRMI, A INÝMI SUBJEKTAMI

Zodpovedným za vyhotovenie PSL zo strany vyhotovovateľa - LH Projekt - SK, s.r.o. je

- - kontakť: Ing. Ivan Greguš
- - vedúci pracovnej skupiny: Ing. Ján Vavák

Zo strany obhospodarovateľov lesa budú za spoluprácu s vyhotoviteľom zodpovední ich odborní lesní hospodári a štatutárni zástupcovia tak, ako sú uvedení v tabuľke č.3.

Obhospodarovatelia lesa bezodkladne nahlásia vyhotovovateľovi PSL každú zmenu v obhospodarovaní, zmenu OLH, ako aj relevantné zmeny v katastri nehnuteľností.

V prípade, že došlo v priebehu platnosti PSL k odovzdaniu nehnuteľností a ukončení nájomného vzťahu zo zákona v zmysle § 22 ods.2 zákona č. 229/ 1991 Zb. o úprave vlastníctva k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov, poskytnú LESY Slovenskej republiky, štátny podnik vyhotovovateľovi PSL príslušné dohody o odovzdaní v termíne do 30.6.2020 a následne, v priebehu vyhotovovania PSL podľa priebehu odovzdávania operatívne tak, aby zmeny mohli byť zapracované do návrhu PSL.

Obhospodarovanie lesa po pozemkových úpravách, hlavne aplikácia § 51c zákona o lesoch pri vyhotovovaní PSL, bude riešená pri prerokovaní tejto správy a upresnená v protokole o prerokovaní správy. Podobne bude pri prerokovaní správy riešené aj obhospodarovanie aktuálne lesných pozemkov nezariadených v PSL na roky 2011 až 2020, kde nie je v LGISe evidovaný obhospodarovateľ lesa.

Obhospodarovatelia lesa, prostredníctvom svojho OLH, v termíne do 31.5.2020 odovzdajú vyhotovovateľovi PSL odpočet vykonaných hospodárskych opatrení v porastoch od začiatku platnosti PSL.

Hospodárske opatrenia pre obdobie od skončenia platnosti PSL do schválenia nového PSL dohodne obhospodarovateľ lesa prostredníctvom OLH s vyhotovovateľom PSL. OLH predloží vyhotovovateľovi PSL zoznam porastov s návrhom hospodárskych opatrení s dostatočným predstihom tak, aby vyhotovovateľ PSL mohol splniť termín predloženia návrhu na odsúhlasenie, uvedený v protokole o prerokovaní správy, prípadne iný skorší termín po dohode s OLH.

Vyhovovovateľ PSL sa v čiastkovej zmluve o dielo zaviazal, že v rámci II, etapy, v termíne do 30.11.2020, prerokuje s obhospodarovateľom opis porastov a plán hospodárskych opatrení a výsledky prieskumov. O prerokovaní bude vyhotovený záznam, ktorý bude predložený spolu s návrhom PSL na OÚ Nitra, OOP. Ak sa jednotliví obhospodarovatelia, resp. odborní lesní hospodári nedohodnú s vyhotovovateľom PSL na inom mieste a termíne, uskutoční sa toto prerokovanie na mieste a v termíne uvedenom v protokole.

Zmeny vyplývajúce z hospodárenia za obdobie od skončenia terénnych prác do konca posledného roka platnosti PSL v zmysle § 35 ods. 6 písm. b) vyhlášky MP SR č. 453/2006 Z.z. o HÚL predloží obhospodarovateľ lesa prostredníctvom OLH do 15.01.2021.

U obhospodarovateľov lesa s výmerou lesných pozemkov nad 50 ha vyhotovovateľ PSL osobitne prerokuje s príslušným obhospodarovateľom lesa prostredníctvom jeho OLH bilanciu holín, úlohy prvého zalesnenia, rozsah opakovaného zalesnenia a novovzniknutých etáží v termíne do 15.02.2021. Z prerokovania bude vyhotovený záznam, tento bude uložený u vyhotovovateľa PSL. U obhospodarovateľov lesa s výmerou lesných pozemkov do 50 ha bude, s ohľadom na nižší počet porastov, bilancia holín, rozsah zalesňovania a etáží súčasťou prerokovania návrhu PSL.

Vyhotovovateľ PSL po spresnení a preverení predbežných návrhov v teréne predloží OÚ Nitra, OOP žiadosť o vyhlásenie ochranných lesov v termíne, s predložením návrhu PSL na schválenie. Žiadosť je potrebné vypracovať v zmysle ustanovení vyhlášky o HÚL.

Návrh opisu porastov a plánu hospodárskych opatrení v porastoch zaradených ako porasty Pro Silva vyhotovovateľ PSL zašle na pripomienkovanie odbornému garantovi prírode blízkeho obhospodarovania na GR LESY SR, š.p. (kontakt: rudolf.bruchanik@lesy.sk, +421 918 444 204) v termíne do 31.1. prvého roku platnosti PSL.

Príslušné okresné úrady, pozemkové a lesné odbory poskytnú vyhotovovateľovi PSL informácie o prípadných rozhodnutiach týkajúcich sa lesných pozemkov priebežne počas vyhotovenia PSL.

Príslušné okresné úrady, pozemkové a lesné odbory, v spolupráci s vyhotovovateľom preveria, prípadne upraví register obhospodarovateľov lesa v LGIS-e tak, aby zodpovedal aktuálnemu stavu obhospodarovania lesov. Podľa § 4 ods. 1 zákona o lesoch „Orgán štátnej správy lesného hospodárstva vedie evidenciu lesných pozemkov a porastov podľa obhospodarovateľov lesa, odborných lesných hospodárov (ďalej len „hospodár“) a právnických osôb zabezpečujúcich činnosť hospodára podľa § 47 ods. 2 prostredníctvom informačného systému lesného hospodárstva (§ 45)“. Vyhotovovateľ zapracuje do návrhu PSL stav tohto registra k 1.1.2021. Kód obhospodarovateľa v plochovej tabuľke bude zodpovedať kódu obhospodarovateľa v registri obhospodarovateľov v LGIS-e.

Zoznam dotknutých orgánov štátnej správy, právnických osôb a fyzických osôb, ktorých práva môžu byť vyhotovením PSL dotknuté a ktoré vyhotovovateľ PSL odporúča OÚ vyzvať, v zmysle § 41 ods. 8 zákona, k nahliadnutiu a predloženiu pripomienok k „správe“ a požiadaviek na vypracovanie pokynov na vyhotovenie plánu, (napr. príslušné okresné úrady: pozemkový a lesný odbor, odbor starostlivosti o životné prostredie, Slovenský pozemkový fond, príslušný energetický podnik, Národné lesnícke centrum, vlastníak, správca, alebo obhospodarovateľ lesa, zástupca miestnej samosprávy, odborný lesný hospodár za obhospodarovateľa lesa ap.) :

OÚ Levice - pozemkový a lesný odbor

OÚ Levice - odbor starostlivosti o životné prostredie

OÚ Nitra - pozemkový a lesný odbor

OÚ Nitra - odbor starostlivosti o životné prostredie

ZSE - RSS (reg. správa sietí)

NLC Zvolen - ÚLZI, UHÚL

ŠOP SR – Správa CHKO Ponitrie

Piešťany, február 2020

Ing. Ján Vavák

Prílohy :

- Právne predpisy súvisiace s vyhotovením PSL
- Elaborát KZSL